

קורס שפות תכנות (10211)

הנדון : דו"ח פרויקט – שפות תכנות
מחלקה : הנדסת תוכנה

פרטי המגשים :

- עידן נוישול 207813635
- ספיר גילני 322358284

תוכן עניינים

3.....	הקדמה	1.
3.....	BNF – תיאור השפה והדקדוק	2.
6.....	איך להריץ – מדריך קצר	3.
6.....	תיאור חלקי המערכת	4.
7.....	4.1 תיאור Use Case Diagram של ה-Interpreter	
7.....	4.2 תיאור ה-Lexer	
9.....	4.3 תיאור ה-Parser	
10.....	4.4 תיאור ה-Interpreter	
11.....	5. Design Decisions	5.
11.....	5.1 תיאור חלקי המערכת והחלטות העיצוב	
11.....	5.2 הנחות ומגבלות של השפה	
12.....	Cheat Sheet	6.

1. הקדמה

המערכת מממשת interpreter עבור שפת התכנות שלנו. הקבצים הנמצאים ב-Git מחלוקים באופן הבא:

- PartA – תיקייה המכילה את קבצי ה-Interpreter.
 - קובץ GrammerText – המכיל את ה-BNF של השפה
 - קובץ ExampleTest.lambda – קובץ להפעלת הפקודות ב-File Mode של התוכנית.
 - קובץ Testing.py – יחידת בדיקות ל-Interpreter המשתמש ב-unittest.
- PartB – תיקייה המכילה את קבצי הפיתוח של חלק ב' של הפרויקט.
 - קובץ README.md – עבור הגיט.
 - assets – תמונות עבור ה-README.md.
 - קובץ pdf – מסמך תיעוד לפרויקט.

2. BNF – תיאור השפה והדקדוק

תיאור מפורט של השפה – עם דוגמאות לפקודות תקינות.

הפונקציה הראשית ב-BNF המתארת את הפקודות המתאימות בשפה נקראת <language_command>.

```
<language_command> ::= <func_def> | <call_func> | <comment> | <printed_note>
| <lambda> | <comp_expression> | <TT_EXIT>
```

```
<func_def> ::= <TT_FUNC> <func_name> <TT_FUNC> <args> <TT_FUNC_SIGN>
<language_command>
```

```
<call_func> ::= <TT_CALL_FUNC> <func_name> <nested_func>+ |
<TT_CALL_FUNC> <func_name> <nested_func>+
```

```
<arg_value> ::= <arg_value> <TT_COMMA> <atom> | <atom>
```

```
<nested_func> ::= <TT_FUNC_LBRACKET> <arg_value> <TT_FUNC_RBRACKET> |
<TT_FUNC_LBRACKET> <TT_FUNC_RBRACKET>
```

```
<atom> ::= <INT> | <TT_STRING> | <bool>
```

```
<comment> ::= <TT_COMMENT> <text>*
```

```
<text> ::= <TT_STRING> | <INT> | <TT_STRING> <text> | <INT> <text>
```

```
<printed_note> ::= <TT_PRINTED_NOTE> <text>*
```

<lambda> ::= <TT_LLAMBDA> <arg_name> <TT_LAMBDA_SIGN>

<language_command> <TT_RLAMBDA> <nested_args>+

<nested_args> ::= <TT_LPAREN> <arg_value> <TT_RPAREN> | <TT_LPAREN>
<TT_RPAREN>

<comp_expression> ::= <TT_NOT> <comp_expression> | <second_expression>
<AND_OR> <second_expression> | <second_expression>

<second_expression> ::= <first_expression> <BOOL_OPS> <first_expression> |
<first_expression> | <second_expression> <BOOL_OPS> <second_expression>

<first_expression> ::= <factor> <PLUS_MINUS> <factor> | <factor> |
<first_expression> <PLUS_MINUS> <first_expression>

<factor> ::= <INT> | <bool> | <TT_STRING> | <lambda> | <TT_LPAREN>
<comp_expression> <TT_RPAREN> | <factor> <MUL_DIV_MOD> <factor> |
<call_func> | <lambda>

<TT_FUNC> ::= <whitespace>* "\$" <whitespace>*

<func_name> ::= <whitespace>* <TT_STRING> <whitespace>*

<TT_LPAREN> ::= <whitespace>* "(" <whitespace>*

<TT_RPAREN> ::= <whitespace>* ")" <whitespace>*

<args> ::= <TT_LPAREN> <arg_name> <TT_RPAREN> | <TT_LPAREN>
<TT_RPAREN>

<arg_name> ::= <TT_STRING> <TT_COMMA> <TT_STRING> | <TT_STRING>

<TT_FUNC_SIGN> ::= <whitespace>* "=" <whitespace>*

<TT_LLAMBDA> ::= <whitespace>* "[" <whitespace>*

<TT_RLAMBDA> ::= <whitespace>* "]" <whitespace>*

<TT_LAMBDA_SIGN> ::= <whitespace>* ":" <whitespace>*

<TT_CALL_FUNC> ::= <whitespace>* "@" <whitespace>*

<TT_FUNC_LBRACKET> ::= <whitespace>* "{" <whitespace>*

<TT_FUNC_RBRACKET> ::= <whitespace>* "}" <whitespace>*

<AND_OR> ::= <TT_AND> | <TT_OR>

<TT_AND> ::= <whitespace>* "&&" <whitespace>*

<TT_OR> ::= <whitespace>* "||" <whitespace>*

<TT_STRING> ::= <whitespace>* <letters> <whitespace>*

<letters> ::= <small_letter> <TT_STRING> | <large_letter> <TT_STRING> |
<small_letter> | <large_letter>

<small_letter> ::= [a-z]+

<large_letter> ::= [A-Z]+

<TRUE> ::= <whitespace>* "True" <whitespace>*

<FALSE> ::= <whitespace>* "False" <whitespace>*

<bool> ::= <TRUE> | <FALSE>

<TT_COMMA> ::= <whitespace>* "," <whitespace>*

<TT_NOT> ::= <whitespace>* "!" <whitespace>*

<TT_COMMENT> ::= <whitespace>* "#"

<TT_PRINTED_NOTE> ::= <whitespace>* "###"

<TT_EXIT> ::= <whitespace>* "EXIT" <whitespace>*

<INT> ::= "-" <INT> | <number> | <float>

<float> ::= <number> "." <number>

<number> ::= <non_digit_zero> <digits>* | <zero>

<digits> ::= <zero> | <non_digit_zero>

<non_digit_zero> ::= [1-9]+

<zero> ::= "0"

<PLUS_MINUS> ::= <TT_PLUS> | <TT_MINUS>

<TT_PLUS> ::= <whitespace>* "+" <whitespace>*

<TT_MINUS> ::= <whitespace>* "-" <whitespace>*

<MUL_DIV_MOD> ::= <TT_MUL> | <TT_DIV> | <TT_MODULO>

<TT_MUL> ::= <whitespace>* "*" <whitespace>*

<TT_DIV> ::= <whitespace>* "/" <whitespace>*

<TT_MODULO> ::= <whitespace>* "%" <whitespace>*

<BOOL_OPS> ::= <EE> | <NE> | <GT> | <GTE> | <LT> | <LTE>

<EE> ::= <whitespace>* "==" <whitespace>*

<NE> ::= <whitespace>* "!=" <whitespace>*

<GT> ::= <whitespace>* ">" <whitespace>*

<LT> ::= <whitespace>* "<" <whitespace>*

<GTE> ::= <whitespace>* ">=" <whitespace>*

<LTE> ::= <whitespace>* "<=" <whitespace>*

<whitespace> ::= " " | "\t"

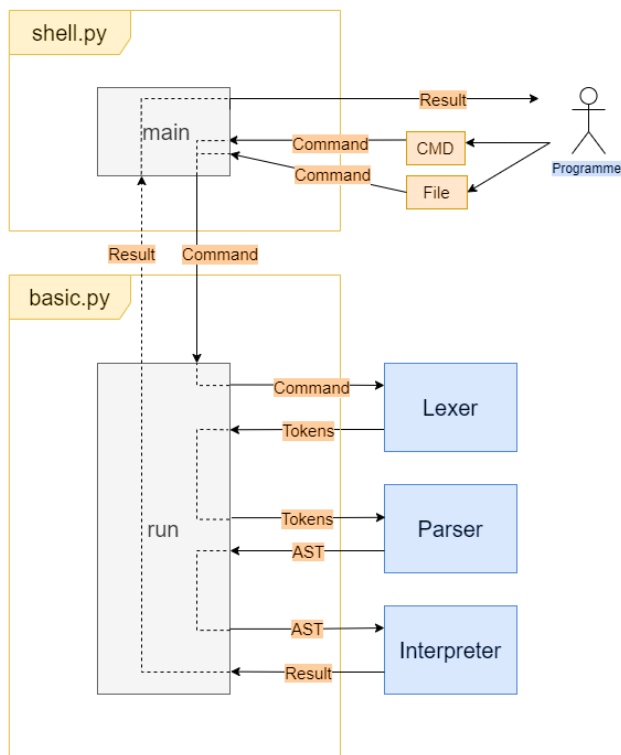
3. איך להריץ – מדריך קצר

- להרצת התוכנית בטרמינל ב-Interpreter Mode :
 - python shell.py
- ליציאה ממצב Interpreter Mode :
 - EXIT
- להרצת התוכנית בטרמינל ב-File Mode :
 - python shell.py filename.lambda
- להרצת בדיקות התוכנית בטרמינל :
 - python Testing.py

4. תיאור חלקי המערכת

4.1 תיאור Use Case Diagram של ה-Interpreter

שרטוט המתאר את ה-Interpreter של שפת התכנות שלנו:

המתכנת המשתמש בשפה שלנו ומריץ פקודות ב-Interpreter יכול להריץ בשני אופנים: פקודה-פקודה ב-Command Line או כתוכנית שלמה בקובץ נפרד המסתיים ב-lambda*. המכיל את הפקודות הדרושות.

קובץ ה-shell.py הוא התוכנית המפעילה את ה-Interpreter ומעבירה את הפקודות המגיעות מהמתכנת לפונקציית run() שבקובץ ה-basic.py. הפקודה עוברת את שלבי ה-Lexer, ה-Parser, ולבסוף ה-Interpreter שיוסברו בסעיפים הבאים, עד אשר היא מופעלת ומוחזר התוצאה חזרה למשתמש.

4.2 תיאור ה-Lexer

השלב הראשון בתהליך, בו מבוצע ניתוח מילולי ורצף התווים שהוכנסו על ידי המתכנת מתורגמים ל-token-ים המוכרים על ידי השפה. הסיווג בשפה שלנו וה-token-ים בהם השפה תומכת הם:

הגדרת פונקציות	פעולות השוואה	פעולות בוליאניות	ביטויים אריתמטיים
FUNC (\$)	EQ (=)	AND (&&)	INT
FUNC_NAME	EE (==)	OR ()	FLOAT (.)
FUNC_ARGS	NE (!=)	NOT (!)	PLUS (+)
FUNC_SIGN (=>)	LT (<)	BOOL ('True', 'False')	MINUS (-)
FUNC_BODY	GT (>)		MUL (*)
	LTE (<=)		DIV (/)
	GTE (>=)		MODULO (%)
			LPAREN ('
			RPAREN '')

אחר	Lambda	קריאה לפונקציות
STRING	LLAMBDA '['	CALL_FUNC (@)
COMMA (,)	RLAMBDA ']	FUNC_LBRACKET '{
COMMENT (#)	LAMBDA_SIGN (:)	FUNC_RBRACKET '}
PRINTED_NOTE (##)		
EOF		
EXIT ('EXIT')		

מספר הערות:

- השפה תומכת בסימנים (המתוארים מעלה), באותיות a-z,A-Z, במספרים חיוביים ושלילים.
- ה-token הנקרא STRING הוא עבור כל רצף אותיות עוקבות. מכיוון שהשפה לא תומכת במחרוזות, המשמעות כאן היא עבור שמות של פונקציות, שמות של משתנים מקומיים בפונקצייה או ב-Lambda, הערות או הערות להדפסה, ושמות שמורים כמו True, False, EXIT.
- הפקודה EXIT נועדה לשימוש ב-Interpreter mode להרצת פקודות אחת אחרי השנייה ב-command line ועבור יציאה מהתוכנית ניתן לכתוב EXIT.
- ה-token הנקרא EOF נועד עבור סימון של סוף הפקודה.

דוגמה להמרת פקודה לרשימת token-ים:

- הפקודה: 5*(3-1)
- [INT:5, MUL, LPAREN, INT:3, MINUS, INT:1, RPAREN]

4.3
תיאור ה-Parser

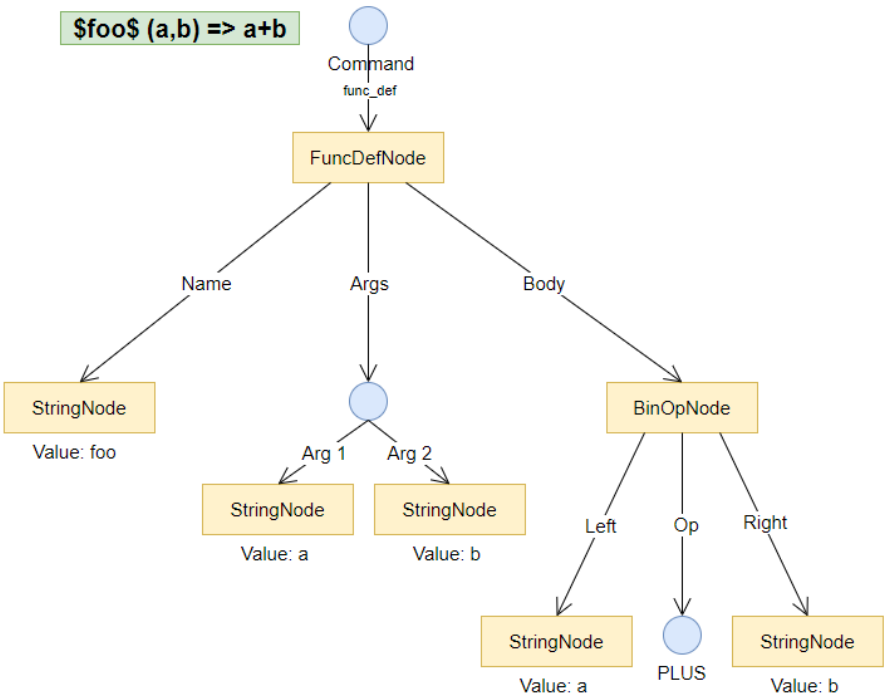
בשלב השני בתהליך, מבוצע ניתוח מחרוזות של הסמלים וה-token-ים וסיווגם לפי אובייקטים ומרכיבים המתאימים לקשר ביניהם. הפקודות בשפה שלנו מפורשים למספר סוגי פקודות והם:

- הגדרה של פונקציה
- קריאה לפונקציה
- הערות בקוד
- הערות מודפסות
- למבדות
- יציאה מה- interpreter
- ביטויים בוליאנים/אריתמטיים ושילובם

אובייקטים אותם ה- parser בונה הם:

- FuncDefNode
 - CallFuncNode
 - LambdaNode
 - CommentNode
 - PrintedNoteNode
 - StringNode
- NumberNode
 - BinOpNode
 - UnaryOpNode
 - BoolNode
 - ExitNode

דוגמה לבניית AST (Abstract Syntax Tree) על ידי ה-Parser עבור הגדרת פונקציה חדשה:

לאחר בניית ה-AST, ה-parser מחזיר אובייקט ParseResult שבמידה ופעולת הפרסור הצליחה חוזר האובייקט המתאים עם הערך המפורסר, אחרת, חוזרת שגיאה.

4.4 תיאור ה-Interpreter

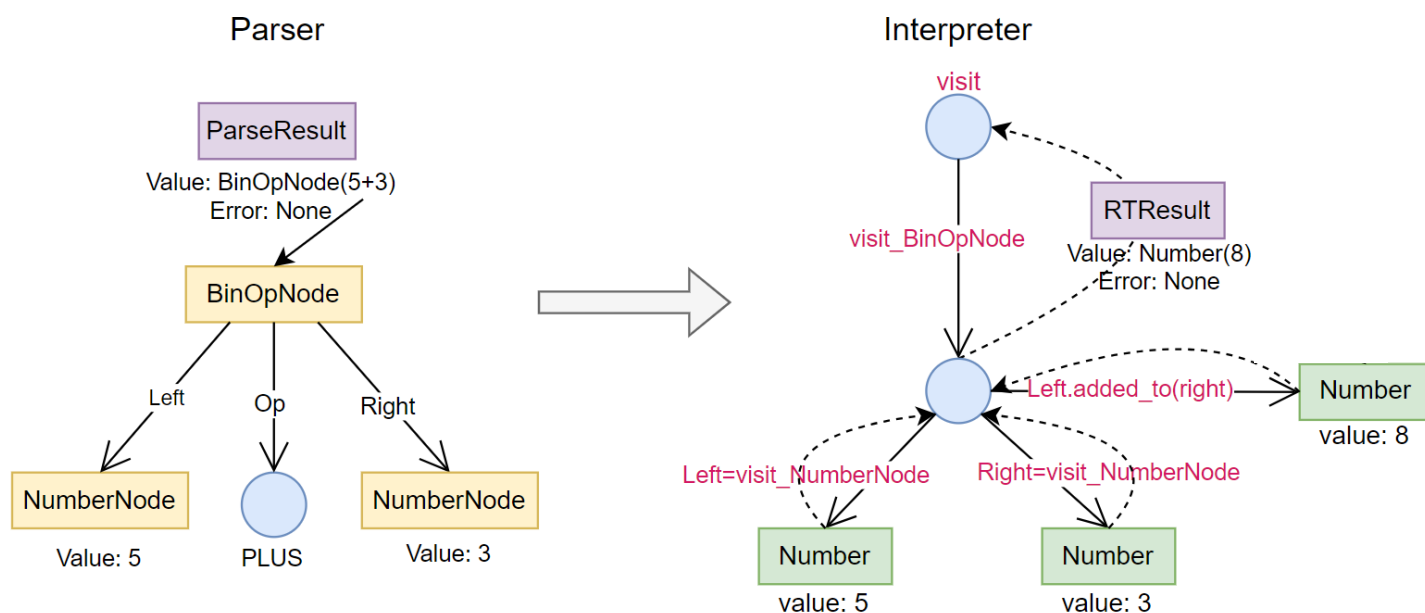
בשלב האחרון של התהליך, האובייקט שחזר מתוצאת הפרסור מגיע ל-Interpreter, לפונקציה הראשית הנקראת visit. פונקציה זו אחראית על הפעלת המתודות המקמפלות את האובייקט המתאים. לכל סוג של אובייקט קיימת פונקציה התואמת את שמה (visit_{ObjectName}). כך למשל, עבור האובייקט FuncDefNode, קיימת הפונקציה visit_FuncDefNode האחראית על קמפול הפקודה. בהתאם לכל אובייקט וכל סוג פקודה, ייבנה לבסוף האובייקט שיכיל את הערך המתאים ואת התוצאה הסופית.

האובייקטים שבהם ה-interpreter תומך הם:

- Number
- Bool
- Function
- Lambda

ה-interpreter מחזיר אובייקט RTResult שבמידה ופעולת הקמפול הצליחה, חוזר האובייקט המתאים עם תוצאת הקמפול, אחרת, חוזרת שגיאה.

דוגמה עבור הפקודה $5+3$:

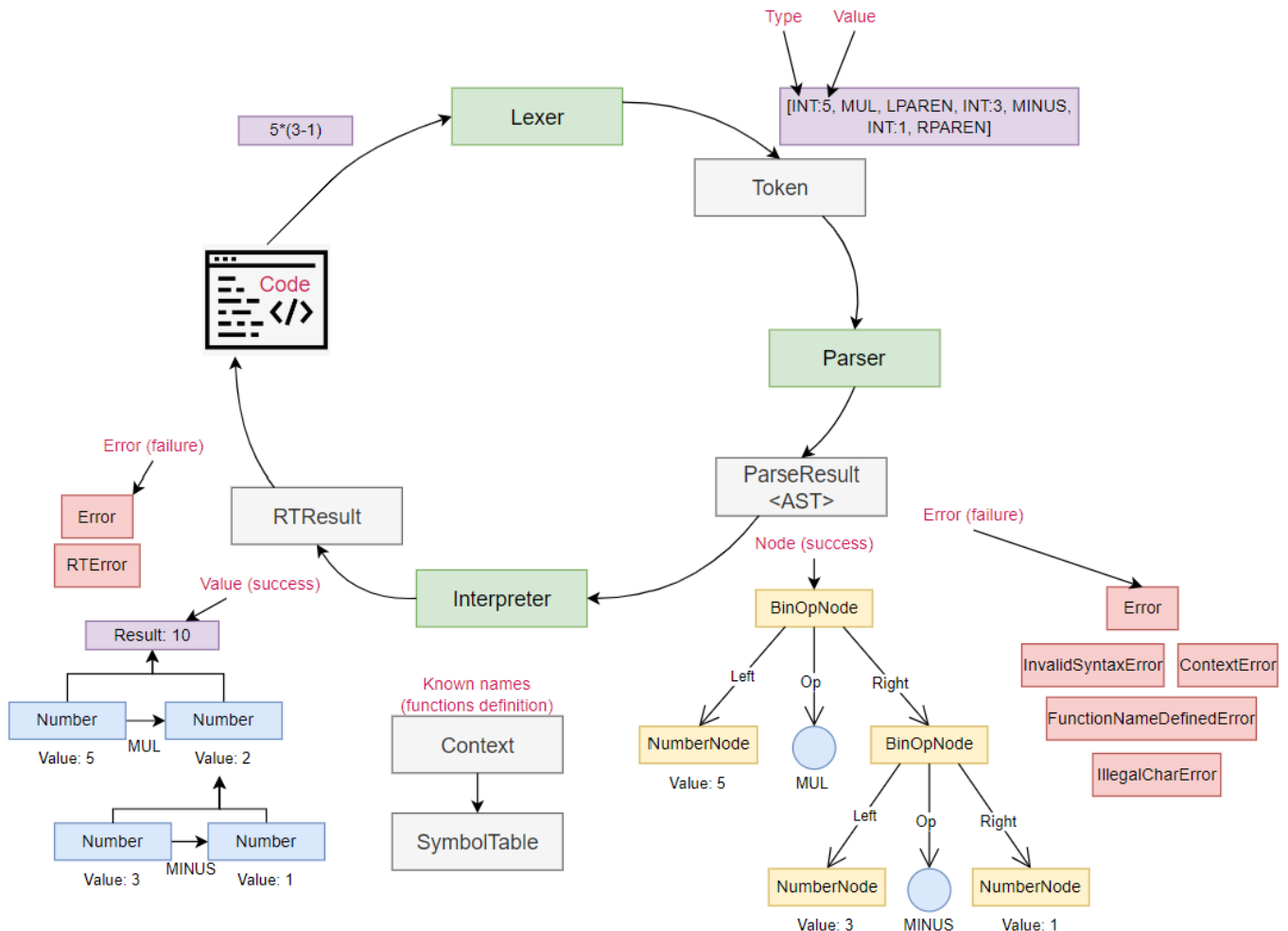

צד שמאל, זה תוצאת ה-parser המועברת לעיבוד אצל ה-interpreter בצד ימין. תוצאה המוחזרת זה אובייקט מסוג Number שערכו 8 בערך ה-value של ה-RTResult כאשר אין אף שגיאה. במידה וקורית שגיאה, מוחזר אובייקט Error וה-value הוא ריק.

5. Design Decisions

5.1 תיאור חלקי המערכת והחלטות העיצוב

שרטוט חלקי המערכת והמעברים:

5.2 הנחות ומגבלות של השפה

- להפעלת פונקציה בתוך פעולה בינארית יש להוסיף סוגריים עגולים
 - למשל: $(@a\{4\}) + 3$
- להפעלת למבדה פנימית בתוך למבדה יש להוסיף סוגריים עגולים,
 - למשל: $[x: ([y: y+4](2)) * x](3)$
- שמות של פונקציות ושל local arguments הם באותיות גדולות או קטנות ללא סימנים נוספים.

Cheat Sheet .6

Data Types			
type	Set of values	operators	sample
Int	Integers	+ - * / %	1 -2 33
Float	Floating point numbers	+ - * / %	3.14 -2.5
Bool	Boolean values	&& !	True False
String	Function names and local arguments		foo a b

Comparison			
Op	meaning	True	False
==	equal	2==2	2==3
!=	not equal	3 != 2	2 != 2
<	less than	2 < 13	2 < 2
<=	less than or equal	2 <= 2	3 <= 2
>	greater than	13 > 2	2 > 13
>=	greater than or equal	3 >= 2	2 >= 3

Lambda	Functions Declare
Lambda declaration Local arguments values `[x,y: x*5+y-2](10,12)` Local arguments variable Lambda body	Function declaration Local arguments variable `foo (a,b) => a+b` Function name Function sign Function body
Comments & Printed Notes	Functions Call
#for a comment ##for a printed note	Function Call Function name Local arguments values `@foo{ 3,4 }`
How To Run	Higher Order
File mode Shell.py ExampleTest.lambda	`bb () => aa (x) => 1+x` `@bb{}{2}` Arguments for bb Arguments for aa
Exit Interpreter Mode	
EXIT	